

Novoles

LETO VIII.

ŠTEVILKA 15-16

Straža, 15. avgusta 1970

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA »NOVOLES« STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Dva požara

Dne 16. julija 1970 ob 13. uri in 20 minut smo bili priča kako so ognjeni zublji zajeli halo »D« tovarne stilnega pohištva. Kljub takojšnji intervenciji gasilcev podjetja ter ostalih, je hala »D« v dobre pol ure popolnoma pogorela. Vzrok, ki je povzročil ta požar, je varjenje parovodnih naprav v hali »D«, ki so ga izvrševali delavci podjetja SIGMA iz Zalca in to brez kakršnega koli predhodnega obvestila vodstvu obrata. Čeprav imamo bridke izkušnje z varjenjem, saj je na ta način nastalo že več požarov, še vedno ni bilo nič storjenega, da bi se taka dela predhodno planirala ter da bi bilo moč na ta način zagotoviti strokovno nadzorstvo. Dejstvo je, da sta bila malomarnost in neodgovorno delo tista faktorja, zaradi katerih je nastala večmilijonska škoda.

In kdo je odgovoren, da je prišlo do požara?

Organi javne varnosti ter preiskovalni sodnik novomeškega okrožnega sodišča, ki so takoj prišli na mesto požara, so pričeli ugotavljati in iskati vzroke ter odgovorne osebe, zoper katere bo uveden kazenski postopek.

Ni se še dobro ohladil pepel na pogorišču hale »D«, ko je ogenj zajel novi silos pri tovarni vezanih plošč. To je bilo dne 24. 7. 1970 ob 10.34 uri. Tudi tokrat so se gasilci zelo izkazali ter takoj pogasili požar. Kaj je povzročilo požar v silosu pa dosedaj še ni ugotovljeno.

Ker je v letošnjem letu naše podjetje zavaljo požarov utrpelo največjo škodo doslej, smatramo, da je primerno, da na tem mestu opozorimo delavce podjetja na naslednje:

PREPOVEDANO JE KADITI V CELEM PODJETJU, RAZEN NA ZA TO OZNAČENIH MESTIH!

V KOLIKOR OPAZITE, DA KDO UPRAVLJA Z VIROM ODPRTEGA OGNJA, SE PREPRICAJTE ALI JE STORIL VSE POTREBNE POŽARNOVARNOSTNE UKREPE IN ČE JIH NI, STE DOLŽNI DA TAKOJ OBVESTITE O TEM SVOJEGA PREDOSTAVLJENEGA!

NE DOVOLITE NEPOKLICANIM LJUDEM, DA PRIHAJAJO V BLIŽINO VASIH DELOVNIH MEST!

V KOLIKOR NASTANE POŽAR, GA POIZKUSITE POGASITI S PRIROČNIMI GASILSKIMI SREDSTVI, V KOLIKOR PA V TEM NE USPETE, NE USTVARJAJTE PANIKE IN PREPUSTITE GAŠENJE ZA TO DoločENIM GASILCEM!

OBVEŠČANJA ZA TE ZADEVE PRISTOJNIH DELAVCEV O NEPRIMERNEM ODNOSU DO POŽARNOVARNOSTNIH UKREPOV, NE POMEMIJO TOZARJENJA, AMPAK ČUVANJE SVOJIH VSAKDANJIH DOBRIN!

PRED ZASEDANJEM NAŠEGA DS
Čez nekaj dni (18. 8. 1970) bo zasedal naš delavski svet, ki bo razpravljal o statutu (J. Goleš), analitični oceni delovnih mest (S. Vidmar), pravilniku o volitvah (J. Goleš), gospodarskem poročilu (J. Knez), rebalansu plana (L. Kompan), pravilniku o oblikovanju cen, požarih in požarni varnosti (Špelko) in še o drugih zadevah.
(V oklepajih so imena poročevalcev)
b. I.

5' s samoupravljalci

Od kdaj ste v podjetju?

»V tem podjetju delam že od leta 1959 in sicer sem v tapetniškem oddelku kot visokokvalificiran delavec. Predno sem prišel sem, sem delal tudi kot skladiščnik v podjetju TAPETNIŠTVO IN DEKORATERSTVO

Kaj mislite o pripojitvi k Novolesu?

»S pripojitvijo sem zadovoljen, le to mi ni všeč ker nabavni oddelek ne preskrbi pravočasno materiala in moramo zato čakati na takozvani repromaterial. Želim, da bi imeli vedno dovolj dela in da ne bi bilo potrebno iti na brezplačen dopust«.

Kaj menite za bodoče in še želite?

»Menim, da bomo uspevali in dosekali plan, če bomo vsi marljivi in

STANE GREGORČIČ

vestni pri svojem delu. Upam, da bomo premostili razne težave, ki so se pojavile. Želim, da bi imeli višje osebne dohodke, kajti draginja je vedno večja. Tudi za nadomestilo za K-15 dobivajo v drugih podjetjih več kot pa pri nas. Sindikalna organizacija se zavzema za to, da bi bilo to nadomestilo najmanj 300,00 din. Pripominjam še to, da se spominjam tega, ko je bilo podjetje še samostojno (Tapetništvo in dekoraterstvo), da je bilo več dela.«

TOVARIS UREDNIK

Ze dalj časa pogrešamo toplo vodo u ženskem umivalnici. No in vendar na mnoga in vsakdajna opozarjanja so le obesili 30. I. boler torej le za ogled, ali morda celo za reklamo. Zanima me če je morda na prodaj? al mogoče je potrebno da organiziramo organizacijo za samoprisepek s katerim bi boler priključili, da bi imele toplo vodo.

Ako je potreben samoprisepek naj to čimprej objavijo in pri prvih mesečnih prejemkih že obračunajo. Vse prizadete in dobesedno umazane od dela — delavke se strinjamo. Prosim, da ta članek objavite v našem časopisu in popravite morebitne napake v besedah. Saj imam le

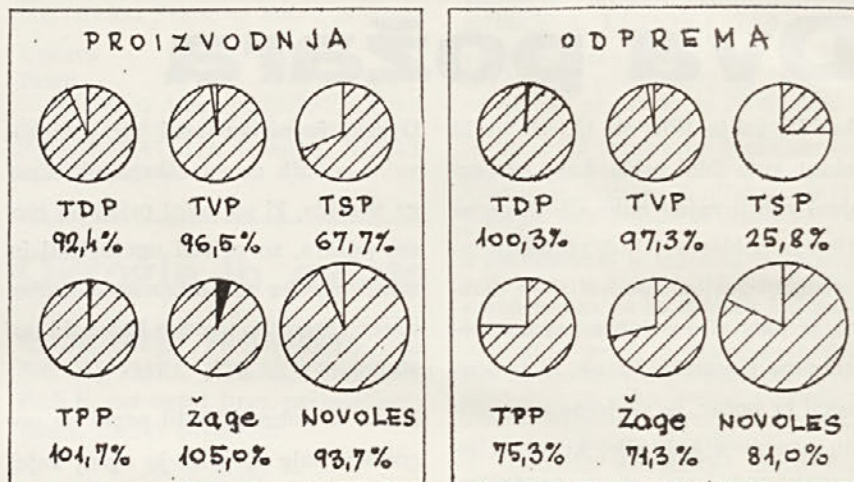
3 razrede osnovne šole prvega razreda ter 3 sredno pastirske 1 bol kvalifikacijo, ter eno celo kvalifikacijo.

Katero po želji šefa bi jo morala oddati nazaj.

S tovarišem pozdravom.

M.K.

Izpolnjevanje operativnega plana

Tovarna drobnega pohištva

Vzroki za to, da ni bil dosežen operativni plan v tej tovarni, so v glavnem že znani, saj nas spremljajo že več mesecev. Odprema je to pot bila izpolnjena po planu.

Tovarna vezanih plošč

Glavni vzroki izpada pri izpolnjevanju operativnega plana proizvodnje in odpreme so naslednji:

- struktura vrste proizvodov. Proizvedli so manj vodoodpornih in eksotičnih (ocume) vezanih plošč, kot je bilo planirano. Ti dve vrsti pa predstavljata v strukturi višjo obračunsko vrednost (cena), kot pa navadne bukove vezane plošče v enakem fizičnem obsegu.
- Izpad v proizvodnji šivanih zabojev.
- Izpad v proizvodnji ostalih navadnih vezanih plošč.

Vzroki za pravkar naštetih izpade v proizvodnji so predvsem tile:

- neustreznost dobave OCUME hlovod,
- večja okvara na velikem šivalnem stroju, ki je povzročila zastoj za tri dni,
- požar v silosu, ki je vsekakor vplival na zastoj v proizvodnji,
- pogosta nihanja količine pare, katera podaljšujejo čas parjenja bukovih hlovod, kar je vsekakor vzrok za manjšo proizvodnjo.

Razen vseh teh naštetih vzrokov pa je bilo evidentiranih še več manjših ali večjih zastojev in strojelomov ali okvar (rezkarji, spajači, odsesovanje — ventilatorji, čistilni stroji, mala luščilka itd.).

Toda kljub tem težavam je bila proizvodnja zadovoljiva in glede na trend rasti proizvodnje v zadnjih mesecih, ta izpad nima nikakega večjega vpliva in pričakujemo v mesecu avgustu zopet normalni tempo proizvodnje

Tovarna stilnega pohištva

Glede na rezultat izpolnitve plana proizvodnje in predvsem odpreme za mesec julij je vsak komentar odveč za tako velik izpad, saj nam je vsem še preveč v spominu požar, ki je bil 16. julija. Glede na tempo proizvodnje v prvi polovici meseca, je bilo pričakovati, da bo obrat izpolnil predvideni plan proizvodnje in odpreme. Vzroki požara se bodo verjetno odražali še na proizvodnjo v mesecu avgustu.

Tovarna ploskovnega pohištva

Proizvodnja je potekala v redu, kar dokazuje tudi rezultat, saj je obrat dosegel planirano vrednost proizvodnje. Vzrok v izpadu vrednosti odpreme je sicer precejšen, a ni problematičen, saj je bila roba pripravljena in zapakirana a zaradi časovne omejitve zadnjih dni ni bila odpremljena iz obrata. Odprema te robe se je izvršila prve dni v mesecu avgustu.

Žage

Kot običajno so žage hkrati v mesecu juliju presegle plan proizvodnje. Vzrok za izpad v odpremi pa je predvsem v žaganem lesu iglavcev, ker niso proizvedle predvidene količine žaganega lesa iglavcev seveda na račun večje proizvodnje bukovega žaganega lesa. Tudi odprema bukovega žaganega lesa je bila manjša.

II. kongres samoupravljalcev

(Nadaljevanje in konec)

France ŠALI

Ceprav imajo s tem delovne organizacije vse možnosti, da sprostite in razvijajo samoupravljalške odnose, pa so nekatere še vedno obdržale togo, centralizirano samoupravno strukturo. Nadalje razvijati samoupravljalne pomeni koncentrirati kapital in decentralizirati samoupravljanje. Razvijati je potrebno vlogo kolektivno in individualno izvršilnih organov, vlogo delovnih enot, organizacij združenega dela. Jasno je, da v nekaterih delovnih organizacijah skušajo integracijske procese izkoriščati za krepitev vloge lastnih tehnokratskih in ostalih grup. Ne bi smeli dopuščati, da bi integracijske procese izkoriščali za krepitev vloge lastnih tehnokratskih in ostalih grup.

Upreti se moramo centralizaciji upravljanja

Ne bi smeli dopuščati, da bi integracijski procesi vodili k centralizaciji upravljanja. Smo torej v procesu, ko ekonomska nujna sila koncentraciji kapitala, nekatere subjektivne sile, skupine, pa delovno organizacijo tudi k centralizaciji upravljanja. Upreti se moramo temu in doseči, da bo delavec lahko tudi v velikih organizacijskih mehanizmih odločal o rezultatih svojega dela in sodeloval v odločanju in rezultatih skupnega dela.

Se in še bi lahko govorili o samoupravljanju, odprtih vprašanjih in dilemah njegovega nadaljnega razvoja. Vendar tu ni sedaj mesto za takšna razmišljanja. Brez dvoma pa bo II. kongres samoupravljalcev tisti, na katerem bo potrebno o marsičem, kar zadeva nadaljnji razvoj samoupravljanja, spregovoriti in se tudi dogovoriti.

Svojo usodo nosimo v svojih rokah
Delovni ljudje — samoupravljalci — danes vedno bolj sami nosimo svojo usodo v svojih rokah, zato je odgovor v nas samih, kako bomo živeli in delali. Na kongres moramo iti brez fraz in nezdrave filozofije, ampak z jasnimi konkretnimi zahtevami, kako in v kateri smeri razvijati družbene odnose, da bo sleherni delovni človek vedno bolj postal nosilec dela in upravljanja. Še več, na kongresu bo potrebno spregovoriti, ne samo o delavskem samoupravljanju, ampak o našem samoupravnem sistemu in praksi na sploh, saj so tudi v komunali, krajevni in ostali samoupravi mnoga odprta in nejasna vprašanja, mimo katerih ne moremo iti, če hočemo skladno razvijati celotni samoupravljalški mehanizem v naši družbi.

Znanost na prvo mesto

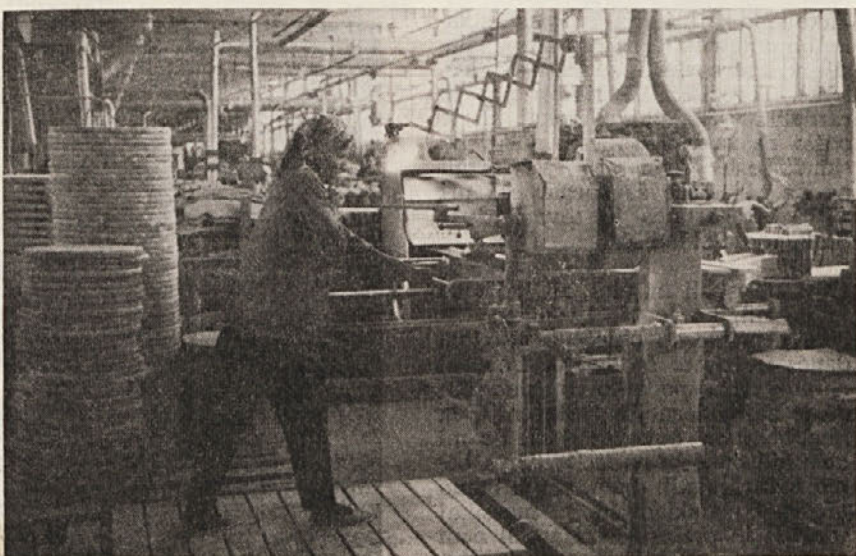
Vsekakor pa bomo morali na prvo mesto postaviti vlogo znanosti v nadaljnjem razvoju procesa samoupravljanja.

Na pragu, vsaj na našem, je nova tehnološka in družbeno ekonomska revolucija, ki bo pripeljala človeka v poindustrijsko dobo, v kateri bo pretežna večina delovnih ljudi v industriji samo še razmišljala o odločitvah na osnovi moderne tehnologije in obdelave podatkov. To je zelo pomembno za človeka samoupravljalca, saj mu je vedno bolj potrebna tehnika, ki mu omogoča hitro, točno in učinkovito informacijo, če hoče pametno in v realnem času odločati. Takšna tehnika je draga in zahteva ogromne začetne investicije, tako v tehnična sredstva, kot v kader.

Uvajanje elektronike je nujno . . .
Zato ni uvajanje elektronike samo stvar samih delovnih organizacij, ampak celotne družbe, saj bo potrebno pospešiti proces deatizacije na področju razširjene reprodukcije. To je proces programiranja takšne družbene aktivnosti, ki bo usmerjala tako družbeno ekonomske odnose med delovnimi kolektivi in družbo kot celoto, kakor tudi usklajeno in smiselno organizacijsko mrežo modernega elektronskega sistema. Takšen elektronski sistem, ki bi organiziral tok informacij na globalnem in parcialnem nivoju bi omogočal usklajen, moderen in optimalen

način odločanja, tako samoupravljalcem v delovnih organizacijah, kakor tudi odbornikom in poslancem v skupščinskih sistemih. Potem se ne bi več dogajalo, da bi odločitve sprejemali že, ko se stanje spreminja, ampak pred spremembo stanja. Moderna znanost, moderna tehnologija v obdelavi podatkov in programni razvoj samoupravljanja. Brez možnosti je torej nujna v obdelavi podatkov in programiranju za nadaljernerne elektronske obdelave podatkov ni učinkovitega odločanja, ni uspešnega upravljanja z mikro in makro družbenimi sistemi. Le-ta ne izpodriva delovnega človeka ampak nasprotno, ga sili k prekvalifikaciji, še več, odpira nova delovna mesta za programerje, elektroinženirje, metodologe, znanstvenike, ki lahko na osnovi samoupravnega dogovarjanja in odločanja v organih upravljanja in ostalih organih učinkovitejše rešujejo moderne družbeno ekonomske in tehnološke probleme. In ne nazadnje, spregovoriti bi bilo potrebno tudi o vlogi družbenopolitičnih organizacij, o vlogi marksistične filozofije in politike v našem družbenem tkivu, od gospodarstva pa tja do kulture in šolstva. Obracunati bo potrebno s tezo, da je samoupravljanje samo sebi dovoljno in »možno« brez organiziranega političnega življenja proizvajalcev in potrošnikov.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Cvetka ZUPANČIČ pri brušenju sedežev v TDP

Dijakinja Mirtičeva nam je pisala ...

Bližal se je že konec šolskega leta, pred nami pa sta bili še dve vrsti prakse: tista, ki bi morala biti dokončana že med šolskim letom v Ljubljani in počitniška praksa v »Novolesu«.

»Joj, samo en mesec počitnic nam ostane,« smo se pritoževali tovarišu razredniku, pa ni nič pomagalo. Re-

Selce

kel nam je, naj napišemo, v katerem mesecu bi kdo želel opravljati počitniško prakso. Pa kaj, ko smo bili vsi za julij! Kako zdaj urediti, da se komu ne zameri, je premišljeval tovariš razrednik. Pa je zelo modro rešil ta problem: za julij jo določil tiste, ki imajo popravne izpite, da se bodo v avgustu lahko bolj učili in tiste z boljšim učnim uspehom. Torej, 15 nas bo v juliju, 13 v avgustu. Vsak je dobil učni načrt, ki so nam ga poslali iz lesne šole v Ljubljani. Zdel se nam je skoro nemogoč. Kubicirati deske in hlodovino, to bomo že znali, saj smo se učili pri matematiki, anatomiji in tehnologiji lesa. Kaj pa upenjanje žagnih listov v polnojarmenik, brušenje, škartiranje? No, saj nam bodo pokazali, smo se tolažili.

Tako smo se 1. julija, radovedni, kako bo potekala ta naša praksa, zglasili v kadrovskega oddelku »Novolesa«. Tovarišica Zelnikova nas je razdelila v 3 skupine. Nekaj jih je odšlo na žago v Soteski, nekaj na skladišče hlodovine pri TVP, ostali pa na skladišče žaganega lesa pri TDP. Sprejel nas je tovariš Jože Štok, vodja skladišča.

»Kaj ste prišli na ples, ali kaj?« se je pošalil, ko je videl, da smo za delo neprimerno oblečeni. »No, pa danes ne boste še delali.« Povedal nam je nekaj podatkov o skladišču: da je najmodernejšo v Sloveniji, da ima 14000 m³ bukovih desk. Še mi smo bili ponosni na to. Sicer pa bomo v štirinajstih dneh, ki jih bomo preživeli na skladišču, še marsikaj izvedeli in preizkusili. Naročil nam je, da bomo morali za vsak dan posebej napisati dnevnik. Oh, še tega je treba!

Takoj naslednji dan smo »zagrabili« za delo. Tovariš Kočmar, mojster, naju je dal za pomočnici Bosancem, ki so zlagali deske v zložaje. Pokazali so nama, kako je treba letvičiti; da morajo biti letvice točno ena vrh druge, sicer bi se deske, ki ostanejo dolgo v takem položaju, lahko skrivilo. Naše delo ni zahtevalo umskega mišljenja, zato smo se pogovarjali. Mi slovensko, oni srbohrvatsko, pa smo se vseeno razumeli. Pripovedovali so, kako živijo doma v Bosni, blizu zgodovinskega mesteca Jajca. Rekli so, da jim je v Sloveniji zelo všeč in da bi ostali kar tukaj, če ne bi imeli doma družine. Tudi mi smo spremenili svoje mnenje o Bosancih. Pri prevzemanju lesa smo videli, da »Novolesovi« obrati niso povezani med seboj. Čudno se nam je zdelo, da je skladišče prodajalo TDP bukovne deske, kot kakemu čisto dru-

Poreč

gemu podjetju. Zato so bili pri prevzemu zelo natančni. Pri malo bolj grčavih deskah smo morali od njihove širine odšteti nekaj centimetrov. Piravih in gobavih pa nismo me-

čili, ker za fine izdelke niso uporabne. Odpeljali so jih v TVP. Za računanje kubičnih metrov desk pa so nam zaupali računalni stroj, tako, da je bilo to delo prijetno.

Po štirinajstih dneh, ko smo izpolnili učni načrt za delo na skladišču žaganega lesa, smo zamenjali delovno mesto. Na skladišču hlodovine TVP smo merili in kubicirali hlode. Prvikrat smo videli afriški les — okoume. Nekateri hlodi so bili tako debeli, da jih dvigalni žerjav ni mogel prenesti, zato so jih kar na vagonu razžagali. Tukaj je bilo prijetno delati, saj nas je tovariš Šercelj stalno zabaval s svojimi domislicami. Kar naenkrat pa je nekega deževnega dne presunljivo zatulila sirena. Kaj naj to pomeni? Saj vendar ni sobota. Nekje gori! Pogledali smo proti TSP, od koder se je že dvigal oblak dima. Vsi stroji v Novolesu so se ustavili, delavci so hiteli na kraj požara. »Stilna gori, montaža!« so se slišali klici. Ogenj pa se je širil, zublji so že objemali streho. Kje so gasilci? Kmalu smo zagledali, kako jih je cev premetavala po strehi. Ob pomoči poklicnih gasilcev iz Novega mesta so preprečili še večjo škodo.

Naše naslednje delovno mesto je bila žaga v Soteski. Opazili smo, da imajo tu še vse bolj po »sta starem«. Luščilka je menda še iz časov Franca Jožefa. Upamo, da bo nova žaga v Straži toliko bolj modernejša.

Mesec in naša praksa sta se bližala kraju. Prijaznost delavcev je pripomogla, da je bila koristna in prijetna.

D. Mirtič, dij. I. let. TSS

Vodice

II. kongres samoupravljalcev

(Nadaljevanje s 3. strani)

Samoupravljanje je metoda, je sredstvo . . .

Samoupravljanje je metoda, je sredstvo, na osnovi katerega lahko ljudje tako ali drugače odločajo in s tem nenehno spreminjajo svetu in sebi podobno. Toda, kakšno bo to dooločanje, kam bo pripeljalo, to pa je skrb politično organiziranih ljudi, ki morajo zavestno preko vsakodnevnega samoupravnega odločanja voditi družbo, vsak posamezni delovni kolektiv, posamezno interesno skupino, po poti nadaljnega razvoja socialističnega, samoupravnega, federativnega sistema jugoslovanskih narodov.

Vsaka skrajnost, ki obupuje nad samoupravljanjem ali pa ga povzdiguje na tisto stopnjo razvitosti, v kateri so kakršnekoli politične strukture upodobljene v organizacijah kot so: sindikat, socialistična zveza, ZK, mladinska organizacija itd. ne-

potrebne, je odraz globokega nepoznavanja vloge subjektivnih sil v procesu določenega razvoja družbeno-ekonomskega sistema, ali pa namerana družbeno-politična aktivnost grup, klik, skupin, ki za takšno aktivnostjo skrivajo posebne, nesprejemljive družbene interese.

Družbeno-politične organizacije so sestavni del samoupravnih odnosov
Skupine s takšnimi anarholiberalističnimi težnjami, ki skušajo pozitivne interese samoupravljalcev delovnih ljudi zlorabljati, so v manjšini, vendar nas s svojimi stališči opozarjajo, da se razvoj samoupravljanja ne sme prepustiti stihiji, ampak organiziranim silam in praksi našega delovnega človeka. Prav ta dva elementa, delovni človek in družbeno-politične organizacije, sta v danih družbeno zgodovinskih pogojih porok za nadaljnji demokratični razvoj družbe. Zato je potrebno v naši družbi ob krepitvi samoupravljanja in za krepitev in pravičen razvoj samoupravljanja, krepiti tudi vlogo družbenopolitičnih organizacij kot sestavnega dela samoupravnih odnosov, kot način samoupravnih odnosov, kot način dela samoupravnih subjektov v konkretni družbeni praksi.

AFORIZMI

Obogatel je na račun privilegijev, tako, da od njegove nekdaj revščine ni ostalo nič, razen duševne.

*

Nepismeni so plod narave, polpismeni pa družbe.

*

Pri marsikom si je mogoče visoko razredno zavest razlagati s tem, da je prišel na položaj iz najnižjega razreda — osnovne šole.

*

Popolni ljudje obstajajo — lahko jih najdete v ženitovanjskih oglasih.

*

Umazanija je le materija na nepravem mestu.

*

Če bi vsi ljudje nakupovali s preudarkom, bi se industrija počutila bolj klavarno.

*

Če bi dežnik iznašli šele danes, bi imel najmanj sto gibljivih delov in in vsaj pet transistorjev, za popravila pa bi morali organizirati široko servisno mrežo.

*

V življenju so trenutki, ko se nam vse posreči. A ne prestrašite se, to mine.

*

Mladini se odpirajo perspektive, ona pa zahteva — delovna mesta.

*

Nekateri ljudje prehajajo z besed na zbrana dela.

*

Ali nam bo tudi sodelovanje v seksualni revoluciji — dvojno šteto?

Priprave na kongres

Priprave na ta kongres so že dalj časa v teku. Ta velika manifestacija delavskega samoupravljanja pri nas bo v Sarajevu maja 1971.

Kongres bo ocenil dosednji razvoj našega samoupravnega družbenega sistema in nakazal smernice za njegov nadaljnji razvoj.

V Sloveniji je 112 delovnih organizacij, ki bodo samostojno volile delegate za ta kongres. Tiste, ki zaposlujejo več kot 1000 delavcev, bodo izvolile po enega delegata, tiste pa, ki zaposlujejo več kot 4500 delavcev pa bodo izvolile po dva delegata. Takšne organizacije, ki bodo izvolile po 2 delegata so v Sloveniji: »Železarna« Jesenice, »Iskra« Kranj, ZZTP Ljubljana, TAM Maribor, ZZTP Maribor, MIT Maribor in Zavsavski premogovniki v Trbovljah. Naše podjetje spada med one, ki volijo le po enega delegata.

Bogomil Liliija, ing.

Polde DERGANČ pri luščilki v TVP

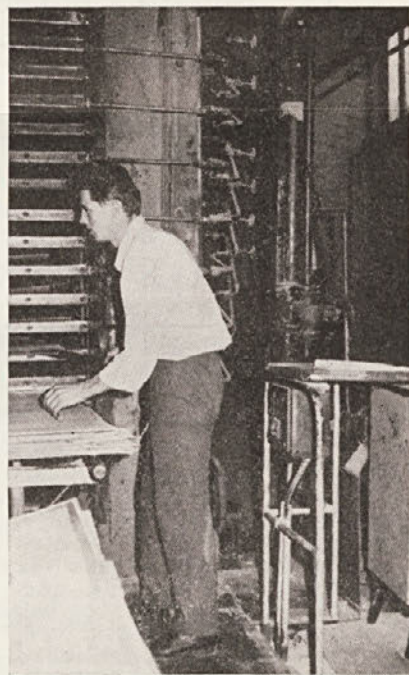
LJUDSKA MODROST

Kadar mrtvim klenka, je pesem grenka.

Dolg pravi: Začni me, delal se bom sam.

Kaj je težjega kakor resnico zamolčati.

Dosti je učenih, ali malo izkušenih.

Niko GORŠE pri stiskalnici v TVP

V naravi se pogosto dogaja, da sta v nizkih legah mraz in megla, v višinah pa sije sonce in je prijetno toplo.

*

Ni prav, da v tujino odhajajo samo zaposleni in je doma vedno nezmanjšano število nezaposlenih.

*

Žalostno je, če se skrb družbe za otroke neha že pri preprečevanju rojstev.

Nagradna križanka

1		2	3	4	5	6	7	8
9	10			11				
12			13				14	15
		16						
17				18				
19			20		21	22	23	
24		25				26		
27				28	29			
		30						31
		32				33		
		34						
		35			36			

VODORAVNO:

2. ni realnost, ampak . . . 9. ON, 11. moč, 12. nebesni pojav ob neurju, 14. predlog, 16. OPART, 17. veletok v Zapadni Evropi, 18. avtomobilska oznaka za Reko, 19. aluminij — kemični znak, 20. predlog, 21. bog vojne, 24. ženin oče, 26. Jadranski otok, 27. zvezna država v USA, tudi veliko jezero, 30. okrajšava za pozicijo, 33. strupene žuželke, 34. tiskovna agencija, 35. ribja koščica, 36. oče

NAVPIČNO:

1. delavnica, 2. pivovarna v Ljubljani, 3. 21 črka abecede, 4. moško ime, 5. Ludolfovo število, 6. italijanski spolnik, 7. osebni zaimsek, 8. prva črka v abecedi, 10. pijača starih Slovanov, 13. okrajšava za »spis«, 15. grški filozof, 20. življenska doba, 22. restavracija v Ljubljani, 23. znižana nota, 25. oni, ki dela v stopah, 28. črta, 29. IC, 31. isto kot pod 23, 33. konica

Rešitve pošljite do 25. avgusta 1970 tovarišici Andreji Trampuševi

ZAHVALA

Kolektivu tovarne vezanih plošč in sodelavcem v toplarni se iskreno zahvalimo za izrečno sožalje in za venca ob priliki smrti našega dragega pokojnega očeta in brata Franca TISOVCA

Franc, Darinka in brat Jože TISOVEC

ČE IŠCETE DOBREGA ZAKON-SKEGA MOŽA, POIŠČITE FILATELISTA! Po mnenju ameriškega psihologa dr. Hachinsona so filatelisti najboljši zakonski možje. Hachinson dokazuje to svojo trditev takole: Za zbiranje znamk je potrebno potrpljenje, sta potrebni uvidevnost in strpnost, so potrebni veliki zasluzki . . . Vse to so lastnosti dobrih zakonskih mož. Za žene filatelstov pa je najbolj tolažilna zavest: čim starejša je kakšna znamka, tembolj je za filateliste dragocena, zato je, verjetno, zanj dragocena tudi stara žena . . . Zato naj si žene filatelstov zaradi staranja ne delajo sivih las, svetuje Hachinson. Psiholog je pri vsem tem spregledal dejstvo, da se filatelisti ne zadovoljujejo z eno samo staro znamko!

PAZITE, DA NE IZGUBITE ZOB, ZLASTI NE PREDNJIH! Časnik »Berliner Zeitung« je objavil tale sodobni aforizem: »Marsikdo si je že rešil glavo, ko se je ugriznil v jezik.«

ANGLEŠKI KRALJ GEORGE V. JE BIL, KO JE BIL MLAD, MORNAR NA NEKI KRIZARKI. Višji časnik mu je rekel, naj izračuna položaj ladje. Ko je princ nalogo opravil, se je časnik odkril in vzkliknil: »Odkrijte se, visokost, po vaših računih plovemo naravnost v westminstrsko katedralo!«

Igralnica v otroškem vrtcu

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Bogomil LILIJKA, tehnični urednik Gabrijel MAKUC. Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Izdaja delavski svet Lesnega kombinata »NOVOLES« v Straži pri Novem mestu. Naklada 1.400 izvodov. Tiska tiskarna »KNJIGOTISK« v Novem mestu.